

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hassel-Huset

Juli 2024

HASSEL-HUSET

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vuggestuen:

- Overgange i løbet af dagen
- Spisesituationer

Børnehaven:

- Fødselsdage hjemme hos de enkelte børn
 - En genkendelig hverdag gennem visuel struktur
 - Selvhjulpethed i rutinesituationer
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

I Hassel-huset arbejder vi mest med vores evalueringskultur på gruppebasis. Vi forholder os løbende til hverdagens pædagogiske læringsrum for at blive klogere på om de giver det vi ønsker for børnene og det vi oplever børnegruppen kalder på. Dette ud fra en reflekterende og selvkritisk tilgang, hvor vi er undersøgende på børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi indhenter dokumentation igennem praksisfortællinger, observationer, fotos, video, VØL, samtaler med børnene mm.

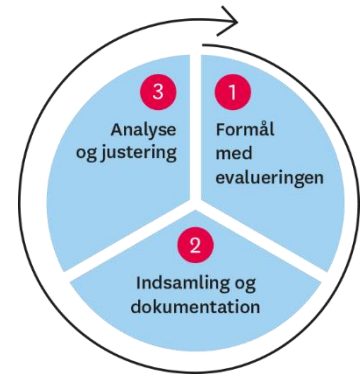
Vi er undersøgende og afprøvende i hverdagen, foretager små justeringer i arbejdet med læringsrummene og følger op på stuemøder.

Er vi særligt udfordret i udviklingen af de forskellige læringsmiljøer i en bestemt gruppe, tager vi udfordringen op på personalemøder eller pædagogmøder, for at få sparring udenfor egen gruppe, eller søger guidning udefra, f.eks. fra TEFL.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan på pædagogisk dag, hvor det har været muligt at drøfte og gå i dybden med de forskellige elementer i den styrkede læreplan. Vi har haft oplæg omkring den styrkede læreplan og hverdagens læringsrum, og vi drøfter løbende på personalemøder. Læreplanen og principperne herfor, er drøftet i forældrebestyrelsen, der løbende vurderer og holder vores daglige praksis op mod læreplanen. Vi har i grupper arbejdet med de enkelte elementer, om vi i hverdagen arbejder ud fra læreplanen eller om der er elementer der skal vurderes eller ændres i enten læreplanen eller vores pædagogiske praksis.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vuggestuen:

- Spisesituation: Vi har været udfordret på at læringsmiljøet omkring spisesituationerne ofte har været præget af uro og voksenskiift/uro blandt personalet. Det har været svært for børnene at vente og børnene har udforsket med deres taktile sans, uden den rette mulighed for at blive støttet og guidet. Spisningen har ikke indbudt til en rolig stund med mulighed for læring og udvikling. Vi har været nysgerrig på om en bedre struktur og genkendelighed kunne give rum og mulighed for et mere nærværende miljø for alle børn i læringsrummet. Et rum hvor der er mulighed for at arbejde med maden, med mad-mod, selvhjulpethed, relations dannelse og hvor børnene har mulighed for at kunne spejle sig i hinanden.
- Overgange: Ligeledes har vi oplevet meget uro omkring overgange / i skift, hvor børnene løber rundt uden retning, der er mange konflikter og flere børn har reageret med gråd (vi vurderer at det skyldes uroen) og højt arousal niveau. Børnene søger ligeledes hen mod de voksne eller væk fra uroen og respondere ikke på deres navn når de kaldes på. Vi har også her været nysgerrige på om en bedre struktur og forudsigelighed og ro på de voksne omkring overgangen, kan være med til at skabe et lettere skift for børnene.

Børnehaven:

- Fødselsdage: Vi har været nysgerrig på hvordan vi kan tilrettelægge læringsrummet omkring fødselsdage i hjemmene, så det bliver en god oplevelse både for familien, børnene og personalet. Vi har oplevet at være udfordret på stor uro, opførsel der går ud over andres grænser og at flere børn har haft svært ved at være i dette læringsrum. Særligt udsatte børn, der i forvejen har det svært i deltagelsen i hverdagen.
- En genkendelig hverdag gennem visuel struktur: Vi har været nysgerrige på hvordan vi starter dagen op på en måde som danner grobund for børnenes tryghed og genkendelighed gennem hele dagen? Vi har været optaget af hvordan vi kan sammensætte vores morgensamling, således at den bedst muligt støtter op omkring børnenes følelse af sammenhænge/mening i deres børnehaverhverdag.
- Selvhjulpethed i rutinesituationer: Vi vil undersøge hvordan vi kan understøtte børnenes selvhjulpethed med fokus på medbestemmelse og vores børnesyn ind i praksis. Vi vil være undersøgende på hvordan vi i hverdagen kan tage os tid i læringsrummene, så det er rum til udviklingen af den enkeltes selvhjulpethed, præget af tryghed, tillid, den enkelte kan føle sig lyttet til og inddragelse af medbestemmelse i børnegruppen.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vuggestuen:

- Spisesituation: Observationer, billedokumentation, video dokumentation
- Overgange: Observationer, video dokumentation

Børnehaven:

- Fødselsdage: Observationer, børnesamtaler, billedokumentation, observationer fra forældre (og drøftelse heraf)

- En genkendelig hverdag gennem visuel struktur: Observationer, videodokumentation, billeddokumentation.
- Selvhjulpenshed i rutinesituationer: Observationer fra deltagende voksne og daglige overleveringer blandt personalet, og mellem forældre og personale, herudover samtaler med børnene.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vuggestuen:

- Spisesituation: Vi har igennem forskellige tiltag (maden serveres mens voksne sidder ved bordet, at der indgår dialog omkring det der serveres, at børnene venter på tur, større medbestemmelse og inddragelse af børnene, at maden serveres tilrettet det enkelte barn og barnets udvikling mm) og det at den samme voksne følger en børnegruppe, oplevet at det skaber en større ro og stabilitet. Hos de ældste vuggestuebørn har vi været undersøgende på at udvide rammen og stadig holde det gode miljø. Her har vi arbejdet med at rummet vi spiser i (inde/ude) ikke altid er det samme, men at det er den samme struktur, de samme børn og den samme voksen.

Vi har oplevet at der er skabt en større ro omkring måltiderne, at børnene har en større ro til at spise færdig og at der har været mulighed for at guide i forhold til børnenes taktile udforskning og uhensigtsmæssige reaktioner på uroen og den manglende voksenfokus.

- Overgange: Vi har oplevet at gennem øget ro, stabilitet og at de voksne har fordelt sig hensigtsmæssigt i stedet for alle at gå rundt, har der været mindre gråd, børnene har haft ro til at vente på at deres navn bliver kaldt og børnene har siddet stille fordybet i aktivitet skabt af den voksne på gulvet.

Børnehaven:

- Fødselsdage: Vi har løbende igennem vores indsamling af dokumentation under processen, været undersøgende på hvor udfordringerne opstår og på mulige løsningsmuligheder. Vi har forsøgt forskellige justeringer i forhold til fødselsdage, med inddragelse af forældrene. Vi har løbende drøftet målene og tiltagende både før og efter de enkelte fødselsdage. Vi har oplevet at det er vigtigt dels med forberedelse af hele gruppen sammen, men også individuel forberedelse ved de børn der har brug for ekstra støtte eller som oftest mister fokus. Forberedelsen har vi justeret til både at ske når vi går fra institutionen og gentages lige inden vi ankommer til fødselsdagen. Vi har justeret i tidsrammen for fødselsdagene og i indholdet og oplevet at så få skift som muligt under fødselsdagen skaber en større ro og bedre deltagelsesmulighed for alle børn (bord, leg, skattejagt osv.). Vi har justeret løbende ud fra børnenes signaler, og er endt ud i at efter 1,5 time vurderes tidsrammen, så vi kan forlade fødselsdagen inden det bliver for svært for børnene at være i. Vi har oplevet gladere børn, mere deltagende børn og børn der har været bedre til at være gode gæster, men også at hvis tidsrammen overskrides, eskalerer uroen og der skabes flere konflikter og mere uhensigtsmæssig adfærd hvor grænser overskrides.
- En genkendelig hverdag gennem visuel struktur: Vi oplever en børnegruppe, som er meget optaget af den visuelle struktur vi har opbygget som indeholder delelementer af hvad der skal ske gennem deres dag i børnehaven. Vi ser tydelige tegn på at det er noget børnegruppen tager med sig gennem hele dagen og bruger det som en del af at forstå hvordan det er at gå i børnehaven. På flere områder er det tydeligt for os at se at børnene har brug for den tydelige struktur og de tydelige forventninger. Det lægger et stort ansvar hos det pædagogiske personale i at tilpasse forvent-

ningerne/strukturen efter børnegruppens evne til at imødekomme dem. Vi er blevet yderligere opmærksomme på, at det som børnene husker bedst fra den visuelle struktur også er noget de kan interagere med (fx, flytbare billeder, diagrammer de kan dreje rundt eller sange de kan synge.)

- Selvhjulpens i rutinesituationer: Vi ser at de tiltag vi har gjort os, ud fra vores undersøgende og reflekterende tilgang, er med til at styrke børnenes selvhjulpens, vi ser børnenes glæde når de lykkes med at samarbejde i rutinesituationer, og når de udtrykker sig sprogligt med en forventning om at blive hørt og have medbestemmelse. Vi oplever at det er vigtigt med forberedelse, enkelte krav og positive forventninger til at barnet kan. Derudover er det vigtigt at de voksne beholder fokus og ro, og skaber tid i læringsrummet / ikke lader sig styres af uret. Vi oplever at når der skabes tid til læring i rummet, ser vi det enkelte barns glæde og oplevelse af at kunne selv, eller med kun lidt hjælp, hvilket styrker dets selvfølelse og selvværd og at det også giver børnene mod på at prøve og øve sig i andre situationer.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vuggestuen:

- Spisesituation: Vi har ikke justeret i den pædagogiske læreplan, men vi tager med videre hvor vigtigt det er med en fast ramme omkring spisesituationer. Vi har justeret vores praksis og handlet ved at de yngste på stuen har faste pladser ved bordet og en fast voksen ved bordet. En voksen der skaber ro ved måltidet, sidder ved bordet og servere maden, snakker om maden der serveres, støtter børnene i at være madmodige, selvhjulpne og en voksen der har fokus på relationsdannelse barn-barn og barn-voksen. Vi drøfter stadig på stuemøder om organiseringen passer til børnegruppen eller om der skal ske små justeringer. Vi har gjort os nogle tanker om at de børn der har været med gennem processen er kulturbærere ind i nye grupper fremadrettet, og at de børn der fremadrettet starter, vil starte ind i et fungerende miljø omkring spisesituation.
- Overgange: Vi har justeret vores praksis, ud fra den viden vi har fået igennem processen, nemlig hvor vigtigt det er at de voksne fordeler sig og bliver på deres position i forhold til børnene, for at skabe ro, stabilitet og et fungerende læringsmiljø.

Børnehaven:

- Fødselsdage: Vi har justeret praksis og tilføjet de tiltag vi igennem processen er kommet frem til. Nemlig at forberedelse hver gang er vigtig, både på gruppen, individuelt og gentagelsen heraf, også selvom hver enkelt fødselsdag følger den samme ramme. Ligeledes tager vi med, vigtigheden i at ramme tidsrammen børnegruppen formår at være aktivt deltagende og rummelige i fællesskabet i. Vi tager med at vi fremadrettet har stor fokus på at aflæse børnegruppen, have forventningsafstemt med forældrene inden og under fødselsdagen. Vi har gjort os nogle overvejelser omkring den fremtidige praksis, og nye børnegrupper. Men uanset børnegruppe er ovenstående et godt udgangspunkt, der kan justeres hen ad vejen, i forhold til hvad den enkelte børnegruppe kan rumme. Vores erfaring kan også videreføres til andre sammenhænge, hvor det at aflæse børnegruppen undervejs i aktivitet og afstemme aktiviteten efter børnene, er givende for gruppens så vel som den enkeltes udvikling.
- En genkendelig hverdag gennem visuel struktur: Vi har ved hjælp af løbende evalueringer, justeret det visuelle indhold, samt varigheden af vores morgensamling, nogle af de strukturerede delelementer vælger vi derfor ikke nødvendigvis at gå igennem med dem hver eneste dag, men nærmere når det giver mening i sammenhængen for ikke at kræve for meget fokus fra gruppen end de er klar til at give. Til gengæld er vi også blevet opmærksom på, at det i sidste ende kan betyde utryghed hos nogle børn, hvis vi viger for længe fra den trygge og faste struktur som vi har opbygget. Det kræver altså at man opretholder en rolig og simpel morgenrutine, så ofte det kan

lade sig gøre. Derfor sigter vi også efter at skabe en løsning som gør at vores visuelle struktur bliver flytbar (lige nu sidder den på en tavle på stuen), således at vi kan tage den med ud når vi sidder ude og spiser, således at vi kan opretholde genkendeligheden lige meget hvor vi er.

- Selvhjulpethed i rutinesituationer: Vi har løbende arbejdet med vores praksis, og justeret undervejs ud fra drøftelser på gruppen og videre observationer af praksis. Vi har løbende justeret forbedelsen af børnegruppen og haft større fokus på differentiering. Konkret har vi haft fokus på at dele børnegruppen, så kun halvdelen er i f.eks. garderoben på samme tid. Dette for at forsøge at skabe ro, og mulighed for at blive set af en voksen, få støtte og sammen med ens kammerater snakke om at skulle ud og hjælpe hinanden. Vi har også haft fokus på at følge op på fælles beske-der hos de børn der har brug for dette. Det vi har erfaret igennem ovenstående er også noget vi bruger fremadrettet ind i andre sammenhænge.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Der drøftes jævnligt på forældrebestyrelsesmøder hvilke udfordringer og hvilke områder vi har særligt fokus på og er undersøgende omkring i de enkelte grupper, der følges efterfølgende op på evalueringen og ændringen af praksis fremadrettet.

Derudover har forældrebestyrelsen udarbejdet principper for den styrkede læreplan, hvilke vi justerer læreplanen ud fra og løbende vurderer og reflekterer over, om vores daglige praksis, den styrkede læreplan og principperne herfor stemmer overens.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en

systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Der dannes nye grupper og nye rammer for alle børn i Hassel-huset, derfor vil et stort fokus være etableringen af disse, dannelse af relationer mellem børnene i en ny kontekst og mellem børnene og de voksne på stuen, derudover det enkelte barns muligheder for at indgå i fællesskabet på grupperne.

Vi er opmærksomme på at introducere erfaringer og fokuspunkter til nye medarbejdere og vikarer, så erfaringerne bliver fastholdt i vores praksis.

Vuggestuen:

- De yngste vuggestuebørn: Fortsat være undersøgende på rutiner og genkendelighed igennem alle læringsrum i hverdagen.
- De ældste vuggestuebørn: Være undersøgende på strukturen og rammen omkring børnene, genkendelighed i hverdagen og en fast ramme der med tiden når børnene har lært den at kende, ud fra erfaring og det børnegruppen kalder på, måske kan løsnes op og give plads mere selvstændighed og medbestemmelse.

Børnehaven:

- De ældste børnehalebørn: Vi vil til start have fokus på gruppedannelse og fællesskab ind i en ny ramme og ind i en ny voksen relation for børnene. Vi vil arbejde med struktur og genkendelighed og tager vores erfaring med vigtigheden af forberedelse for alle børn med ind i arbejdet. Herefter vil vi sætte mål og arbejde undersøgende omkring det vi oplever børnegruppen kalder på.
- De yngste børnehalebørn: Vi vil fortsat have fokus på det at skabe en genkendelig og tryk hverdag for børnene, men dykke endnu mere ind i hvad det er der skaber mening for børnehavegruppen, her med fokus på deres muligheder for at være deltagende og medbestemmende ind i deres hverdag i børnehaven, og de værdier som der lægges vægt på heri.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi oplever at vi ind imellem mangler flere faglige drøftelser og fælles refleksioner i hverdagen og ikke kun på personalemøder og pædagogiske dage. Derfor ændrer vi i vores praksis således, at vi fremadrettet har en ændret mødestruktur og bedre planlægning af administrativ tid.

Vi vil fremadrettet have møder i grupperne hvor evalueringen, mål, justeringer kan drøftes, men vi vil også på tværs i huset have pædagogmøder hvor vi på tværs kan give hinanden sparring i det vi er undersøgende i, eller komme med ideer til måder at dokumenterer på, være undersøgende på, eller observationer omkring hinandens grupper og børn. Hermed håber vi at kunne have mere løbende fokus på vores egen praksis, med en undersøgende, reflekterende og kritisk tilgang. Både til os selv, vores egen gruppe men også hinandens praksis.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Ovenstående evalueringer har ikke direkte givet anledning til ændringer eller justeringer af læreplanen, men generelt ud fra en reflekterende og kritisk tilgang til læreplanen sammenholdt med egen praksis, har vi justeret og ændret, ovenstående evalueringer har indirekte dermed også haft indflydelse.